

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ»

Галузь знань			05 «Соціальні та поведінкові науки»		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність			052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»		Семестр		2	
Освітньо-професійна програма			052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»		Тип дисципліни		обов'язкова	
Факультет			Економіки і менеджменту		Кафедра		ФСПН	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	Лекцій		Семінарських занять		За видами занять:	
					і практичних занять		лабораторних занять	самостійної підготовки
	6,5	195	45	-	30	-	120	ІСПИТ

ВИКЛАДАЧІ

Шимко Олена Володимирівна,
shimkoelena2016@gmail.com

Кандидат історичних наук, старший викладач кафедри філософії та соціально-політичних наук ДДМА.
 Досвід роботи – 22 роки.
 Автор понад 55 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 1 монографії, співавторство 2 монографій з актуальних проблем історії та політології.
 Провідний лектор з дисциплін: «Історія зарубіжних політичних вчень», «Громадські об'єднання і організації», «Релігієзнавство», «Інформаційні війни», «Історія української культури», «Етика та естетика», «Особиста політична тактика», «Професійна етика», «Соціологія».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Філософія»
Постреквізити	«Історія та теорія політичних партій», «Громадські об'єднання і організації», «Політична глобалістика»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills/ Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills/ Спеціальні (фахові) компетенції
ЗК 03 здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Наполегливість у досягненні мети, турбота про якість виконаної роботи. Здатність оцінювати об'єкти політичного знання, основні проблеми і суперечності; ЗК 04 здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність до ефективного комунікування та співпраці з колегами, толерантність до іншої та інших позицій; ЗК 05 здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички використання програмних засобів, робота в комп'ютерних мережах; ЗК 06 здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	СК 03 здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах; СК 05 здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування; СК 06 здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні; СК 09 здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
ПРН 03 вміти критично мислити у сфері професійної діяльності; ПРН 04 мати навички професійної комунікації; ПРН 06 знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності; ПРН 12 вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Курс «Соціологія» є обов'язковим навчальним предметом у системі вищої освіти України. Вивчення соціології допоможе сформувати у майбутніх фахів соціологічне мислення й культуру, надасть їм необхідну допомогу в збагненні сутності й змісту складних соціальних явищ і процесів, що відбуваються в сучасн суспільстві, у виявленні причин і джерел їхнього виникнення, у з'ясуванні природи різних соціальних конфліктів і пошуку адекватних шляхів їхнього подоланн вирішення, а крім того – у виробленні, прийнятті й реалізації ефективних управлінських рішень, спрямованих на нормальне функціонування й подальший розви соціальних об'єктів в умовах ринкової економіки. Практичне застосування теоретичних положень: законів, закономірностей та сформульованих на їх осн принципів, методичних рекомендацій, методів і правил в організаційній діяльності дає змогу підвищити ступінь обґрунтованості рішень, що ухвалюються, повн використовувати наявні та залучені ресурси. Це особливо важливо при проведенні великомасштабних заходів, які перетворюють організаційні форми власності, склалися, при виробленні та реалізації новаторських рішень, що мають довготривалі соціальні наслідки. Соціологія вивчає взаємовідносини індивідів у соціаль комунікативних відносинах, а також соціальну діяльність людей у суспільстві. Знання Соціології служить для вироблення навиків системного та комплексн підходів до вирішення теоретичних та прикладних завдань.
Мета	формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в сфері теорії та практики створення, функціонування й еволюції суспільства, соціальної групи, організації, особистості, а також навчити студентів вмінню формувати раціональну поведінку при дозволі комплексних соціально-економічних проблем.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування із закладу освіти.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
Змістовий модуль 1 Загальні основи пізнання соціально-економічного розвитку суспільства						
1.	Соціологія як наука: об'єкт, предмет і основні соціальні закони. Історія виникнення та розвитку соціології. Основні етапи формування соціології як науки.	20	5	3	-	12
2.	Соціальна структура суспільства. Суспільство як система. Класова структура суспільства. Соціальна стратифікація і соціальна мобільність.	21	6	3	-	12
3.	Соціальна ідентифікація особистості. Концепція психосоціальних криз.	19	4	3	-	12
4.	Культура та соціальна культура. Теорія культурно-історичних типів.	19	4	3	-	12
5.	Економічна соціологія. Теоретичні основи індустріальної соціології	19	4	3	-	12
Змістовий модуль 2. Спеціальні соціологічні теорії. методи соціологічного дослідження						
6.	Перехідні соціальні процеси у суспільстві. Аномія.	19	4	3	-	12
7.	Девіація: сутність, види і форми девіації в суспільстві.	19	4	3	-	12
8.	Маргінальність. Маргінальне середовище	19	4	3	-	12
9.	Соціологічне дослідження: види і форми соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження	19	4	3		12
10.	Методи соціологічного дослідження: анкетування, інтерв'ювання, експерт-опитування, соціометричне опитування, Соціологічне спостереження, експеримент, ділові імітаційні ігри, аналіз документів з проблеми дослідження.	21	6	3	-	12
Усього годин		195	45	30	-	120

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	1. Соціологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів /В.І.Волович, М.І.Горlach, В.Г.Кремень та ін. 6-те вид., К: Центр учбової літератури, 2019. 808 с. 2. Соціологія : підруч. / В. Г. Городяненко, О. В. Гілюн, А. В. Демічева, С. В. Легеза, Н.А.Липовська. 3-є вид. переробл., доповн. К. : Акад., 2008. 544 с. 3. Макеєв С.О. Соціологія: Навч.посіб. К.: Знання, КОО, 2008. 566с. 4. Рущенко І. П. Загальна соціологія : підручник. Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. 5. Соціологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів /В.І.Волович, М.І.Горlach, В.Г.Кремень та ін. 6-те вид., К: Центр учбової літератури, 2019. 808 с. 6. Соціологія: словник термінів і понять. К.: Кондор, 2006. 372 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/SOCIOLOGIA_SL_2006.pdf Web-ресурси 2. International Sociology: SAGE Journals. URL: https://journals.sagepub.com/home/iss 3. Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/ 4. Портал «Медіаосвіта і медіаграмотність». URL:http://medialiteracy.org.ua/ 5. Соціологічна асоціація України. URL:http://www.sau.kiev.ua/ 6. Соціологічна група «Рейтинг». URL: http://ratinggroup.ua/ 7. Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо? Онлайн курс на платформі Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/SOC101/2015_T1/about 8. SOCIS: Центр соціальних та маркетингових досліджень. URL: http://socis.kiev.ua/ua/ 9. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи Національної академії наук України, публікації URL: https://idss.org.ua/public 10. Статистичні матеріали Держкомстату України URL: ukrstat.gov.ua 11. Соціологічна асоціація України, дослідження URL: http://sau.in.ua/doslidzhennya/	Додаткова література	1. Лукашевич М. П., Туленков М.В. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій : підручник. К. : Каравела, 2008. 2. Ляпіна Л. А. Етносоціологія : навч. посіб. Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили, 2013 3. Пічі В. М. Соціологія : підручник. Л. : Новий світ, 2000, 2007. 280 с. 4. Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : навч. посіб. К. : Атіка, 2010. URL: http://westudents.com.ua/knigi/571-sotsologya-sriy-v.html 5. Танчин І. 3. Соціологія : навч. посіб. К. : Знання, 2008. 351 с. URL: http://westudents.com.ua/knigi/572-sotsologya-tanchin-I3.html. 6. Черниш Н. Соціологія : підруч. за рейтингово-модульною системою. К. : Знання, 2009. 430 с.
--------------------	--	----------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу для денної форми навчання	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, оцінювання правильності вирішення тестових та ситуаційних завдань, кейсів на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.	10	20	1-9
2	Індивідуальне завдання Підготовка презентації за обраною темою і виступ з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей, статті, роботи на конкурс, презентації, виступ з доповіддю на конференції	5	20	1-9

3	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)		15	20	4
4	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)		15	20	8
5	Колоквіум		5	20	9
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)			55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5)			55	100	
Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю					
№	Назва і стислий зміст контрольного заходу заочної форми навчання			Рейтингова оцінка	
				min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»			55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) Здобувач виконав завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни			55	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності	
		для екзамену	для заліку		
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінці здобувачах і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим усіх складових навчальної програми з дисципліни	
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	
0 – 29	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	
Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни					